

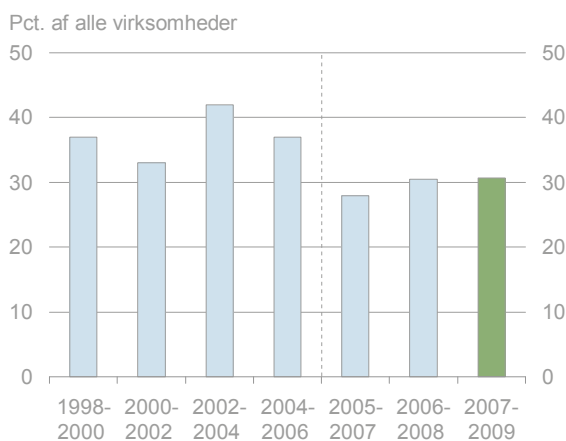
Innovation

Innovation er en central drivkraft for produktivitetsvækst. Virksomheder, der løbende introducerer nye produkter, produktionsprocesser, markedsføringsmetoder eller ny organisering, har højere produktivitet og skaber mere værdi end andre virksomheder.

Innovative virksomheder

I perioden fra 1998 til 2009 har omkring 30-40 pct. af danske virksomheder indført nye produkter og/eller processer over en treårig periode, se figur 6.1.

Figur 6.1 Produkt- og/eller procesinnovative virksomheder, 1998-2009

Anm.: Andel virksomheder, der har indført nye produkter og/eller processer inden for de seneste tre år. Den grå linje markerer databrud.

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse, CFA, (1998-2006) og Danmarks Statistik (2005-2009).

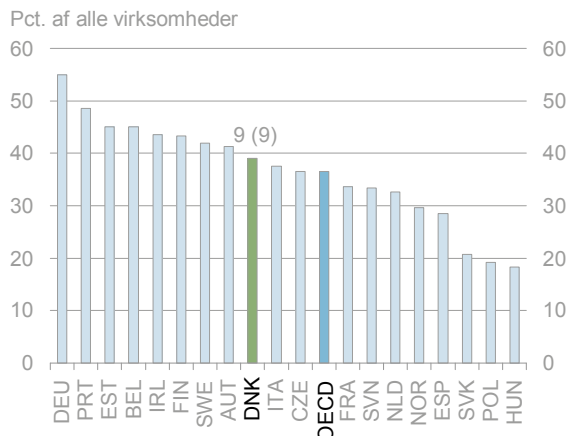
Grundet databrud er det ikke muligt at sammenligne de tre seneste opgørelser med tidligere tal.

Store virksomheder introducerer oftere innovationer end små og mellemstore virksomheder. Ca. 70 pct. af virksomhederne med mindst 250 ansatte har introduceret en innovation inden for en treårig periode. Det er betydeligt flere end blandt virksomheder med under 50 ansatte, hvor knap 40 pct. af virksomhederne er innovative.

Andelen af innovative virksomheder i Danmark var i 2006-2008 højere end gennem-

snittet blandt OECD-landene, men lavere end i de bedste lande, se figur 6.2.

Figur 6.2 Produkt- og/eller procesinnovative virksomheder, 2006-2008

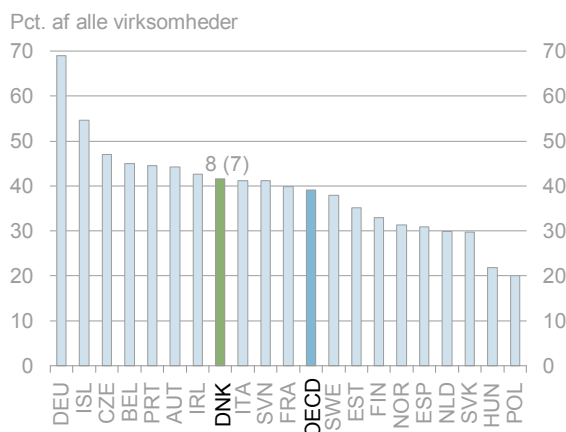

Anm.: Andel virksomheder med mindst 10 ansatte, der har indført nye produkter og/eller processer i perioden 2006-2008. Niveaueet er ikke sammenligneligt med figur 6.1.

Kilde: Eurostats Community Innovation Survey.

Ser man på andelen af organisations- og/eller markedsføringsinnovative virksomheder, ligger Danmark også over gennemsnittet, men uden for top 5, se figur 6.3.

Figur 6.3 Organisations- og/eller markedsføringsinnovative virksomheder, 2006-2008

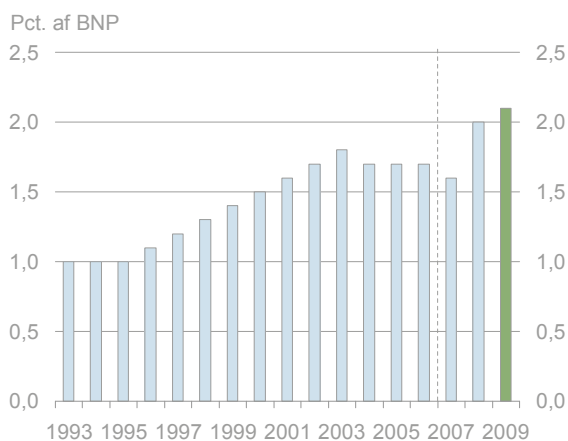
Anm.: Andel virksomheder med mindst 10 ansatte, der har indført organisations- og/eller markedsføringsinnovation inden for de seneste tre år.

Kilde: Eurostats Community Innovation Survey.

Forskning og udvikling

Virksomhedernes egen forskning og udvikling er en vigtig kilde til innovation. De private investeringer i forskning og udvikling er steget betydeligt siden midten af 1990'erne. I 2009 udgjorde de danske virksomheders investeringer i forskning og udvikling ca. 2,1 pct. af BNP, se figur 6.4.

Figur 6.4 Private investeringer i forskning og udvikling, 1993-2009

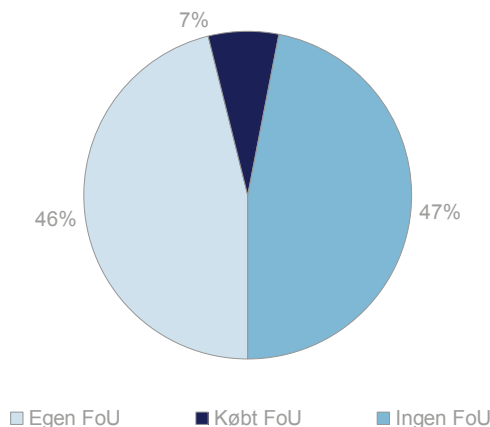
Anm.: Udgifter til egen forskning og udvikling i Danmark. Grundet manglende data er tal for 1994, 1996 og 2000 estimeret som gennemsnittet af det foregående og efterfølgende år. Den grå linje markerer databrud. Tallet for 2007 kan være underestimeret som følge af dette databrud, jf. notatet "Udvikling i FoU-udgifter fra 2007 til 2008" (www.dst.dk/fui).

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse, CFA, og Danmarks Statistik.

De private investeringer i forskning og udvikling ligger noget over OECD-gennemsnittet, men et stykke efter de lande, hvor virksomhederne investerer mest. Det skyldes blandt andet forskelle i branchestrukturen.¹

Forskning og udvikling er en vigtig kilde til innovation, men langt fra den eneste. Knap halvdelen af de innovative virksomheder har ikke udført eller købt forskning og udvikling, se figur 6.5.

Figur 6.5 Forskning og udvikling i innovative virksomheder, 2008

Anm.: Andel af innovative virksomheder, der har udført og købt forskning og udvikling.

Kilde: Danmarks Statistiks innovationsstatistik for erhvervslivet (registerdata) samt egne beregninger.

Andre kilder til innovation

Andre hyppigt anvendte kilder til innovation er samarbejde med leverandører og andre virksomheder samt kortlægning af kunders og brugeres behov mv. Otte ud af ti innovative virksomheder angiver, at de baserer sig på brugerdreven innovation.

Højtuddannede medarbejdere er et centralt rammevilkår for forskning, udvikling og innovation. Selvom uddannelsesniveaue er forholdsvis højt i Danmark, er andelen af højtuddannede i den private sektor lavere end i en række sammenlignelige lande. Det skyldes blandt andet, at forholdsvis mange af de danske højtuddannede er beskæftigede i den offentlige sektor.

Patenter og varemærker

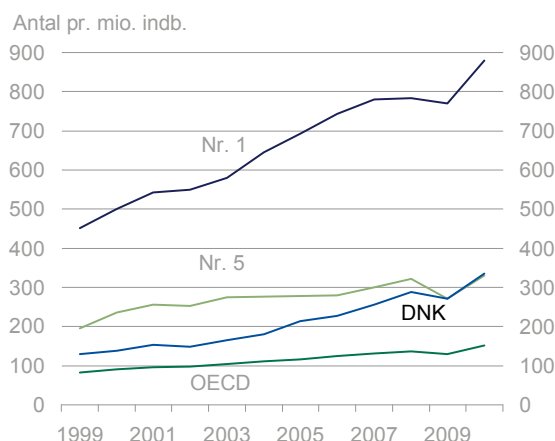
Danske virksomheder på det europæiske marked vil ofte vælge at beskytte teknologiske nyskabelser med et patent hos den europæiske patentmyndighed EPO. Antallet af indgivne EPO-patentansøgninger er derfor en indikator for teknologisk fornyelse, herunder udvikling af nye produkter og processer.

¹ De Økonomiske Råd: Dansk Økonomi – Efterår 2010.

Antallet af danske EPO-patentansøgninger er relativt højt og har været stigende siden 1999. I 2010 blev der indgivet mere end 1.800 danske patentansøgninger til EPO, hvilket placerer Danmark på en fjerdeplads blandt OECD-landene (målt pr. indbygger), se figur 6.6.

Ikke-teknologiske nyskabelser kan beskyttes med varemærker og designrettigheder. Danske virksomheder har i en årrække været blandt dem, der oftest ansøger om EU-varemærker og EU-designrettigheder.

Figur 6.6 EPO-patentansøgninger, 1999-2010

Anm.: Indgivne EPO-patentansøgninger pr. mio. indbyggere. EPO er den europæiske patentmyndighed. Nr. 1 (CHE) ligger markant højere end andre lande, hvilket bl.a. kan skyldes, at det er attraktivt for virksomheder at placere ejerskab af patenter i CHE. Kilde: EPO's patentdatabase samt EPO Annual Report 2009 og OECD Factbook 2010.

Større initiativer de seneste 10 år

VIDENANVENDELSE

- **Markedsmodning.** I 2009 blev Fornyelsesfonden etableret for at understøtte grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse særligt i små og mellemstore virksomheder.
- **Udvikling og demonstration.** Erhvervslivets muligheder for at teste og demonstrere nye løsninger på energiområdet samt styrke den grønne udvikling inden for landbruget er forbedret ved at etablere Energiteknologisk udviklings- og demonstrationsprogram, EUDP, i 2007 og Grønt udviklings- og demonstrationsprogram, GUDP, i 2009.

VIDENSPREDNING OG VIDENDELING

- **Styrket erhvervssamarbejde.** Rådet for Teknologi og Innovation blev nedsat i 2002 for at styrke grundlaget for teknologiudvikling og innovation i erhvervslivet samt samspillet mellem erhvervslivet og forskningsinstitutioner. Rådet uddelte i 2010 godt 1 mia. kroner til blandt andet Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS), innovationsmiljøer, innovationskonsortier og ErhvervsPhD-ordningen.
- **Handel med og beskyttelse af viden.** Lanceringen af www.IP-marketplace.dk i 2007 gør det lettere for virksomheder at handle med IP rettigheder, ligesom adgangen til vejledning omkring IPR er blevet styrket i 2007 og igen i 2010. Samtidig er bekæmpelsen af piratkopiering blevet styrket i 2008 og 2009, hvilket forbedrer virksomhedernes muligheder for at beskytte deres innovationer.

VIDENOPBYGNING

- **Højteknologi.** Højteknologifonden blev oprettet i 2004 og investerer i højteknologiske tiltag, der skaber bro mellem virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner.